

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Beroepen: Te Rotterdam-Zuid uit tweetal Ds. H. Ligtenberg te Vlaardingen en Ds. Ch. v. d. Woestijne te Ridderkerk, Ds. Ch. v. d. Woestijne.

Bedankt: Voor Hilversum Ds. T. Dorresteyn te Opheusden.

ADRESVERANDERING.

Het adres van D. M. Treurniet, voorheen Markt 306, Sint-Maartensdijk, is thans: Weth. Ventemweg H 192, Rееuwijk (post Gouda).

GIFTEN.

Theologische School

Uit collecte Dordrecht (Hemelvaartsdag)	f 20.—
Uit collecte H. I. Ambacht	- 15.—
Collecte Naaldwijk	- 27.—
X. te 's-Gravenpolder	- 20.—
Tezamen	f 82.—

Opleiding

Collecte Naaldwijk	f 30.—
--------------------------	--------

Tehuis

E. C. te Kl.	f 10.—
Rotterdam, Giro 63697.	Ds. KERSTEN.

ORDE DES HEILS.

X. vraagt eenige toelichting over de Orde de Heils.

Door de **Orde des Heils** verstaan wij die orde, naar welke de Heilige Geest den uitverkorenen de geestelijke en eeuwige weldaden deelachtig maakt, die hun naar het welbehagen des Vaders door Christus verworven zijn. Mitsdien geeft de Orde des Heils niet alleen aan, welke weldaden Christus voor de Zijnen verworven heeft, maar ook in welke orde die weldaden naar Gods Woord moeten gesteld. Ik kan in dit blaadje slechts enkele korte opmerkingen maken. Dat de genoemde orde van geen geringe beteekenis is, kan ieder duidelijk zijn, zoo hij slechts de vraag stelt of God den dooden zondaar ten leven roept, of dat de roeping tot den wedergeborene komt, zooals Dr. Kuyper stelde. Deze stelde de wedergeboorte vóór de roeping. Wie met de in de Geref. Kerken uitgesproken wedergeboorte-leer zich niet vereenigen kan, zal de orde juist andersom stellen. Zoo ook is de vraag tegen Rome te beantwoorden, of de rechtvaardigmaking uit de heiligmaking opkomt, dan wel of de rechtvaardigmaking eerst te stellen zij, als het allervoornaamste, n.l. het herstel in een verzoende betrekking tot God. (Ook de **Ethischen** houde men hier in het oog). De weldaden zijn aldus te stellen:

A. Weldaden in dit leven.

Roeping, Wedergeboorte, Geloof, Rechtvaardigmaking; Heiligmaking en Volharding, gevolgd door een behandeling van de genade-middelen.

B. Weldaden na dit leven.

Opstanding des vleesches, het Laatste Oordeel, het Eeuwige Leven.

N.B. Dr. Kuyper geeft in zijn werk van den Heiligen Geest deze orde: wedergeboorte, roeping en bekeering, rechtvaardigmaking, geloof, heiligmaking. In zijn Dictaten-Dogmatiek doet hij de Rechtvaardigmaking vooraf gaan.

VERZEKERING NOODZAKELIJK?

X. vraagt, of iemand die niet verzekerd is van zijn staat, vreemdeling van de genade is en of zulk een deel nemen mag aan het Heilig Avondmaal?

De vraag over de noodzakelijkheid van de verzekering des Heiligen Geestes in het hart Zijns volks is niet nieuw en heeft in de 18e eeuw vele pennen in beroering gebracht. Het antwoord op de eerste vraag luidt ontkennend;

op de tweede: bevestigend. Gods Woord verbindt de zaligheid niet aan den verzeerden staat, maar aan het wesen des geloofs; aan het hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. God maakt Zijn uitverkorenen in den tijd Zijns welbehagens van dood levend en plant het geloof in die levendmaking in de ziele in, waardoor de waarachtige gemeenschap aan Christus en al Zijn weldaden geschonken wordt. Dit toch is het **vermogen** of de **hebbelijkheid** des geloofs. Daaruit vloeien **de daden** des geloofs, waardoor de levendgemaakte meer en meer van zijn aandeel aan Christus en van zijn zaligheid verzekerd wordt. Gods volk kan soms vele jaren leven zonder de verzekering des geloofs deelachtig te zijn. Maar er zijn menschen, die het leven Gods vertrapten en in hun hoogmoed Gods werk paal en perk willen stellen. Als men dit en dat niet onderhouden heeft; hier en daar niet is gekomen, dan sluit men de zielen buiten de genade. Comrie schrijft in zijn Catechismus (Zondag VII, blz. 436) dat in de wijze van behandeling van zoo vele arme zielen, de Geest wordt uitgebluscht en de gekrookte rietjes en glimmende vlaswiekjes vertrap en uitgedoofd worden. Men zegt hun dat alles, wat voor het dadelijk aannemen gaat, op zijn best slechts gewoon werk is, waarmede zij verloren zullen gaan; men leert zulke verslagenen dat eer zij leven uit Christus ontvangen, zij tot Hem gaan en Hem eerst aannemen moeten en dat zij het leven en de nieuwe natuur ontvangen; men zegt hun waarin dat aannemen bestaat en welke gevolgen het heeft. Deze dingen maken groote indrukken op de teedere en bekommerde eerstbeginnenden, dewijl zij aanvankelijk weten, hoe bedriegelijk hun hart is; hoe naar het zijn zou bedrogen uit te komen en dus verwerpen zij alles wat zij ondervinden, alsof het maar eigen werk is; zij stercoogen op het aannemen en hebben zulke bevattingen daarvan gemaakt, dat zij wijs genoeg zijn om te weten wat het is, zonder het ooit of ooit beoefend te hebben".

X. vreeze personen niet, die heerschappij over Gods arme volk willen voeren en de oprecht bekommerde zielen bedroeven. Maar anderzijds schuwe hij hen, die ieder zalig spreken op een traan en indruk in de consciëntie en sta hij er naar door genade, zijn rust alleen in Christus te vinden.

B. En wat het Heilig Avondmaal betreft, verwijs ik naar het Formulier, dat ook diegenen noodigt „die zulk een volkomen geloof" niet hebben. Het Avondmaal is niet alleen voor bevestigden van hun genade-staat, maar voor al het levend-gemaakte volk van God.

Ik meen hiermede tevens beantwoord te hebben den brief van een juffrouw uit A. die vroeg, of het niet schadelijk was te gelooven, dat men genade heeft. Het oprechte geloof schaadt nooit; wel het ongelooft; dat is altijd te veroordeelen en Gods volk wordt menigmaal beschaamd vanwege het ongelooft en komt daardoor altoos schuldig uit voor God. Als het geloof levendig in zijn oefening is verdriift het allen twijfel en dikwijls is die oefening zoo sterk, dat de ziele uitroept: „Ik zal nimmer meer twijfelen"; hoewel bij de verflauwing des geloofs de twijfeling weer de overhand verkrijgt. God laat dit toe, opdat wij onze roeping en verkiezing zullen vast maken. O volk van God, jaagt naar de ruste, die in Christus is. De verzekering is niet noodzakelijk ter zaligheid maar wel profijtelijk voor de ziel en tot Gods eere.

JOOS VAN LAREN.

X. vraagt iets te vernemen van J. v. Laren, van wien X. een boek heeft.

Joos van Laren was uit een groote predikanten-familie. Zijn grootvader, **Joos van Laren**, was met diens ouders om des geloofs wille gevlucht naar Yperen, waar hij zijn opleiding ontving en zijn predikdienst aanving. In 1608 vertrok Joos Sr. naar Vlissingen, waar ook zijn zoon Daniël predikant werd, die niettegenstaande zijn Chilasme, een ontzaglijken invloed op het volk had. Daniël had nog zes broers, die predikant waren. Onder die zes behoorde ook **Joos** (Jodocus Laretijs) bijgenaamd „de jonge". In 1608 werd ook hij in het ambt bevestigd te Ellewoudsdijk en Oudelande; vandaar vertrok hij naar IJzendijke en na zes-

jarigen arbeid aldaar, werd ook hij te Vlissingen bercepen, waar hij in Oct. 1653 begraven werd in tegenwoordigheid van wel 700 personen. Joh. Teelinck en Hoornbeek hielden grafredenen. Hij was een man van ongemeene godzaligheid en geleerdheid. Vooral in de Oostersche talen was hij zeer bedreven en om zijn kennis van het Hebreeuwisch heeft hij deel gehad in de Staten-vertaling. Van hem verschenen verschillende werken in het Latijn en ook in het Nederlandsch

als een korte verklaring van Psalm 16; Spiegel voor het Vereenigde Nederland; predikatie over Hos. 4 : 15 ter occasie dat het volk uit vermaak met zulk een menigte liep naar de afgodische steden van Brabant, om hun ommegang en afgoderij te bezichtigen; een preek over 1 Joh. 3 : 8 en 52 predikatiën over bijzondere teksten; enz.)

) Biographisch Woordenboek Dr. J. P. de Bie.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 8 JUNI.

NAALDWIJK: 7.30 uur Ds. Honkoop.
POEDEROOYEN: 7 u. Ds. v. d. Woestijne
TER AA: 7.30 uur Ds. Verhagen.
VEEN: 8 uur Dhr. Wijting.

VRIJDAG 9 JUNI.

NIJKERK: 7 uur Ds. Fraanje.
POORTUGAAL: 7.30 uur Ds. Ligtenberg.

ZATERDAG 10 JUNI.

BEEKBERGEN 7 uur Dhr. Blok.
DE LEMMER: 8 uur (voorber. H.A.)
Ds. Lamain.

NIEUWAAL: 8 uur Dhr. Rijkssen.
OUDEMIRDUM: 2.30 uur Ds. Lamain.

ZONDAG 11 JUNI.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 10.30 en 7.30 uur Dhr. Rijkssen.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesd.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO, Kleuterhuis Dahliastraat: 10 en 4 uur leesd.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesd.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 3.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 5 uur leesd.
ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
AXEL: 10 en 2.30 uur leesd.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 2.30 uur leesd. leesd.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 uur leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6.30 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 u. leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesd.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 2.30 uur leesd.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE LEMMER: 10 (H.A.), 2.30 en 7.30 u. Ds. Lamain.
DE RIJP: 10 en 3.30 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 uur (H.A.) en 5 uur Dr. Steenblok.
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 uur leesd. en 2.30 u. Ds. Kok.
ELSPEET: 10 en 3 uur leesd.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHEDA: leesdienst.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 5 uur leesd.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. de Blois.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. P. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesd.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur leesdienst.
GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 10 en 4.30 uur leesd.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HARDERWIJK, Gebouw „Obadja“: 4 uur leesdienst.

HEDEL: 10 en 6 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HOEDEKENSKERKE: 10.30, 2.30 en 6 u. leesd.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 10 en 5 uur leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6.30 uur leesd.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. v. d. Berg.
KRUININGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10 en 3 uur leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10, 2 en 5 uur leesd.
MIJDRECHT: 10 en 7 uur leesd.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesd. en 7 uur Ds. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
NUNSPEET: 9.30 en 2 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 6 uur Ds. Dorresteijn.
OOSTBURG: 10 en 2.30 uur leesd.
OOSTKAPPELLE: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. Visser.
OPHEUSDEN: 10 en 6 uur leesd.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDE TONGE: 10 en 3 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesd.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesd.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
ROTTERDAM (Boezemsingel): 10 uur en 5 uur Ds. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 u. leesd.
ROTTERDAM-ZUID: 10 en 4 uur leesd.
RIJJSSEN (Wad): 9.30, 2.30 en 7 u. leesd.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 5.30 uur leesd.
SCHERPENZEEL: 10 en 6.30 uur leesd.
ST. ANNALAND, Raadzaal Oude Gemhuis: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesd.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30, 2.30 en 7 uur Dhr. Biok.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesd.
UDDDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat 7: 10 en 5.30 uur Ds. M. Heikoop.
VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 3 u. Luthersche Kerk leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 10.30, 2.30 en 6.30 u. leesd.

WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesd.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 10 en 3 uur leesd.
WOERDEN: 10.30 en 6.30 uur leesd.
WOLPHAARTSDIJK: 10 en 2.30 u. leesd.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 4 uur leesd.
ZEIST: 10 en 5 uur Dhr. Wijting.
ZOETERMEER: 10 en 7 uur leesd.

DINSDAG 13 JUNI.

AMERSFOORT: 7 uur Ds. Kok.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7.30 u. Ds. Ligtenberg.
KLAASWAAL: 8 uur Dr. Steenblok.
POEDEROOYEN: 2.30 en 7 uur Ds. v. d. Berg.
TRICHT: 3 uur (H.D.) en 7 uur Ds. W. C. Lamain.

WOENSDAG 14 JUNI.

AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 7.30 uur Ds. Verhagen.
CAPELLE (N.-B.): 2.30 en 7.30 u. Ds. Ch. v. d. Woestijne.
LEERDAM: 7 uur Ds. Honkoop.
ROTTERDAM, Rauwenhoffplein 25: 7.15 uur Ds. Ligtenberg.
TERWOLDE: 2 en 5.45 uur Ds. Lamain.
VEEN: 3.30 en 8 uur Ds. v. d. Berg.
ZEIST: 6.45 uur Ds. Kok.

DONDERDAG 15 JUNI.

AALBURG: 3.30 en 8 uur Ds. J. v. d. Berg.
BOSKOOP: 7 uur Dr. Steenblok.
EDE: 7 uur Ds. Fraanje.
NAALDWIJK: 7.30 uur Dhr. Wijting.
ROTTERDAM-ZUID: 7.30 uur Ds. Ch. v. d. Woestijne.
VLAARDINGEN: 8 uur Ds. H. Ligtenberg (voor de J.V. „Onderzoekt de Schriften“)
VRIEZENVEEN: 7.30 uur Ds. Lamain.
ZAANDAM, Kerkgeb. H.V., Hazepad: 7.15 uur Ds. Honkoop.

ZATERDAG 17 JUNI.

ENSCHEDA: 4 uur Ds. Lamain.

MEDEDELINGENBLAD DER GERFORM. GEMEENTEN
UTRECHTSCHESTRAATWEG 149 - RHENEN

Frankfeering bij
abonnement
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentsweg 91,
HILVERSUM.